

Nro. 3.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Pénteken Januariusnak 10-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

Helvécziai Respublika.

Ez a' szegény és idegen tutorságra jutott Köz Tarsaság avval biztattya és vigasztallya most magát, hogy a' Prussziai Király magára válalta volna érette a' Közbenjáróságot, és hogy hathatosan munkalódjék annak neutralitasában, mellyet ha a' szükség úgy hozza magával, 150 ezer emberrel is kész leszen eszközteni.

A' Bernai tudositások szerént, egyedül az eleségnek, szénának és abraknak rendkívül való szüksége miatt hagyta el a' Fr. armádiának egy része, 's nevezetessen a' lovasság a' Helv. Cantonokat, a' honnan *Alsatziába*, és az úgy nevezett Franche-Comtebe ment téli kvártélyra. — Sok Helvétziai helységeknek lakosi nem tudják, miként menekedhessenek meg a' télen az éhel ha-

láftól, olly nagy szüke vagyonnállok az életnek. Nállok minden föld termését meg eméftették a' hadakozó ármadiák; a' Svéviai Kerületnek és Olasz Országának kapui bé vagynak előttök záratva; Fr. Országból is pedig keveset vílznek hozzájuk.

A' Helv. Kormányfzék tagjai közt még most is nagy a' gyűlölség, villongás, és részre való hajlás. Néhányan, mint *Ochs*, *Tscharner*. és mások, egy új, és a' mint mondják, megjobbitatott Constitutió készítésében törik a' fejeket. *Walliserlandban*, holott a' szokatlan nagy szükség miatt veszedelmes békételenség mutogatta magát, ki kellett a' lakosokat fegyvereikből vetkeztetni.

A' Graubündeni lakosok, a' honnan a' Francziák egészlen ki vonták magokat, 's helyekre Cs. K. nép ment bé, annyiban szerentséesebbek, hogy ök Tirolisban, a' Svéviai Kerületben, és Olotz Országban eléendő életet vásárolhatnak. Hozzájuk folyamodtak a' Helvecziai apró Cantonbeli szerentsétlen lakosok is a' fegedelemért, a' kiknek ollyan a' szinek, mintha most költek volna fel a' sírból. — A' kiknek valamijek maradt, azok pénzen vásárlanak magoknak kenyecret, a' többi pedig házanként kóldúl.

Német Ország.

A' Svéviai Kerületbeli közönséges gyűlésnek meghatározása szerént, 10000 főből álló gyalog sereg fog ott ki állittatni, és küldettetni a' Cs. Kir. Rénusi ármadiához, de minden ártilléria, munitio, lovasság, és Generallfáb nélkül, mellyből azt lehet ki húzni, hogy azon 10000 ember nem fog valamelly különös Corpust formálni, hanem inkább a' Cs. K. seregek közt fel osztattatni.

A' Würtembergi herczegségben 30000, Brisgoviában 10000, a' Moguntziai Val. Fejedelemséghez tartozó Odenwaldi és Speffarti tartományokban, a' Palatinatusi Val. Fejedelemségben,

és a' Würtzburgi hercegi Püspökségben 65000 lakos öltöztetett fegyverbe, a' kik, ha a' szükség és környüállások kivánni fogjak, mindenkor kézfek lenznek Hazájoknak ellenség ellen való védelmezésére.

Bonaparte fő Conzulkan *Berlinbe* küldött Adjutánsa *Düroc* brigada Generalis, egynéhány hetekig való ott mulatása után, *December 20-ikán* indult onnan *Párisba* vissza. A' Berliniek nagyon ditsirik ezen 25. esztendő's ifjú vitéz embert maga jeles viseletjeért, talentomiért, és hadi tapasztalásaiért, — Egyiptomban kapott sebének gyógyítására nézve tanácsot kért *Görke* Prussziai General Chirurgustól. Nagyon tetszván néki azon fekete felyemből és ezüft fonalokból készült bojtos öv (*Scherpe*), a' melyet a' Prussziai Kir. testörzö sereg tisztvei felső köntösökön felül derekaikon viselnek. két övei készitetett a' Fels. Király, Adjutáns *Düroc* számára.

Az el múlt *December 11-ik* napján, reggeli 4. órakor kemény föld indulás tapasztaltatott Prussziai Szileziában, nevezetessen pedig a' *Glaczi* Grófságban, *Schweidnitz* környékéu, és a' Szileziai hegyek közt, úgy annyira, hogy a' házak refzkettek, az épületeknek ajtai magoktól felnyitak, az edények és üvegek a' falakról lehullottak, nagy zúgás és dörgés hallatott a' föld alatt, és az egész levegő ég bűdös kénköves szaggal töltetett bé. A' szegény lakosok olly rémülésben vóltak, hogy oda hagyvan honnyaikat a' mezőkre futottak ki. A' természet vizsgáló böltsék úgy velekednek, hogy vagy az *Etna*, vagy a' *Vezuvius* tűz okadó hegyekben lévő kénköves matéria gyulladott vólna meg, 's ez által okoztatott vólna a' földnek meg rendülése.

Orosz Birodalom.

Azok az Orosz hadi seregek, a' melly *I. Pál* Császár parantsolatjára *Bavarián* és *Cseh* Országgon által hazájókba vissza akartak marsirozni, ellenkező parantsolatot vettek a' múlt *December*

középén, és tavaszig Cseh Országban fognak téli kvártélyon lenni, ki vévén a' *Kozákokat*. Az ottan maradt Orosz feregekhez annyi új feregek fognak Muzka Országból küldtetni, hogy 100 ezer főre mennyen a' számok. Annaira való fubsidiumot igirt a' *Londoni* Kir. udvar is.

H. *Suwarow* Feldmarsal nagy ezköz vólt abban, hogy a' *Pétersburgi* Császári udvar meg kettőztetett erővel kívánnya a' szövetséges Hatalmaságoknak erőlködéseiket gyarapítani. A' nevezett Feldmarsal olly ajánlási tett Fels. Fejedelme előtt, hogy ha 40000 emberrel fogja az alatta lévő Orosz ármadiát szaporítani, 's reaja bizza a' fő commandót, meg mutattya, hogy nagy elő menetelt tétzen a' végre, hogy vissza vitessék Francia Országba a' Kir. trónus. Igy irnak e felöl némely Ujságok.

I, Pál Császár a' *Máltai* vitézi Rendnek nagy kereftjével meg ajándekozta XVIII. *Lajos* Királyt olly kérelem mellett, hogy ez a' *Sz. Lázár* vitézi Rendjének czimerével visszonozza ezen eránta való baratságát. Ebből ki tettzik, minémü fizivességgel viseltessék I. *Pál* Császár az ősi birodalmaitól törvénytelen módon meg fosztatott Burbóniai Kir. Ház eránt.

Mivel *Szibériának* Chinával határos déli részében, mellynek jó termékesy földje, és egészséges levegője vagyon, kevés a' lakosok száma, és ottan derék posztó és bőr fábrikákat lehetne a' *Chinai* kereskedésnek elő menetelesítésére fel állítani: arra való nézve egy 10000 főből álló coloniát fog I. Pál Császár elsőben oda küldeni, a' melly végre a' hadi szolgálat tételre alkalmatlan katonák rendeltettek, és ezek Status-Colonistának fognak annakutána neveztetni. A' *Szibériába* számkivetésbe küldetett Status rabok felél azt végzette a' nevezett Fejedelem, hogy ha 10 ezrtendeig jól viselik és meg különböztetik magokat, ők is bé vétetődjenek ezen Colonisták sza-

ma közibe. Eleinte 2000 lélekre való hajlékok fognak ott a' Status költségén építtetni, és 10 ezrtendeig semmi adót sem fizetnek az oda küldetendő lakosok.

Olafz Ország.

Róma várasa moltani Commendansának, *Nafelli* Nápolyi Kir. Generálisnak fok baja van a' revolutio ideje alatt nagyon meg szaporodott tolvajoknak, és Jacobinusoknak öfzve fogattatásokkal; mellyre nézve úgy gondolkoznak a' Rómaiak, hogy valameddig a' belső tsendesség és bátorság ott jó fundamentomra nem állittatik, addig nem is fog a' választatandó Pápa ott lakni, hanem egy ideig *Velencze* várasában maradni. — A' *Római* Conzulok alatt veretett pénz, lassan lassan bé fzedettetvén öfzve olvasztetik. Az oda való templomok, és a' Pápáknak fizokott residentiai meg lehetőssen meg tisztitattak a' revolutió motskától.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Frantzia Ország.

Ugy írják Párisból, hogy az új Constitutio nem nagy kedveléget talált a' Nemzetnél, leg alább egyiket sem ótsároltak a' Párisiak annyira, mint ezt. Az emigransokról hozatott tzikkely közönséges béketelenséget okozott a' népben, 's világosan azt merik mondani, hogy 100000 Francziának készitetett temető sir ezen új szövetség ládaja által.

Kiváltképen két dolog ötlött a' Párisi Publicumnak szemébe- *Előffzör*, hogy olly katona láрма közt hirdettetett ki ezen Constitutió, a' melly az első szempillantásokban nem kis félelmet gerjesztett a' lakosok szivekben. Epen úgy jöttek mentek az úrtzákon az emberek, mintha a' nyakazó piatzra akartak volna valakit vinni. *Másodffzör*, hogy azon alkalmatossággal két proclámatiót, és a' Policia minister is egyet hirdettek ki, a' mellyekben kevés szóval azt akarták a' néppel el hitetni, hogy ezen Constitutió a' Nemzeti Képviselei alkotmányon logyen fel építetve.

De mihelyt meg fajditották azt a' Conzulok, hogy igen kevés sikere vólt azon Proclamatióknak, és hogy nyilván azt állattya a' Párisi Publicum, hogy sokkal jobban 's szorosabban repræsentáltatott legyen a' nép az előbbi monarchica igazgatás alatt, a' Parlamentumok által: hirtelen azt hirleltették ki, hogy ez az új Constitutió tsak fundamentum köve legyen azon Status alkotmányának, a' melly arra fog fel építődni; a' mellyből már is azt a' következtetést lehet tsinálni, hogy önnön magok a' törvénytévők is kevés állandóságot mernek annak ígírni,

A' majdan leendő békelléghez is, a' mellyel tudniillik az új Conzulok a' népet ketsegtették, kevés reménysége vagon a' Fr. Publicumnak. Kiki szívbeli keserüséggel hallotta fő Conzul Bonaparténak azon szavait, a' mellyekkel a' tőlle el butsúzott *Moreau* fő vezért magától el bótstotta: „Mennyen el, *ugymond* ő, kedves Moróm, és hová hamarabb szolgaltasson minékünk a' magáról való bézfélgetésre alkalmatlágot, szerezzen Kigyelmed egynéhány tellyes győzedelmeket minékünk, mivel leg jobb talmátsai a' békellégnek a' győzedelmek“ — E' mellett azt is mondotta, hogy ötet tellyefféggel meg nem akadályoztatná abban a' Constitutió, ha ő Conzul és fő vezér is lenne egyfersmind, és hogy azon esetre *Cambaceres* Conzul fogná interimaliter az ő hivatalját folytatni.

A' Párisi Zsurnálokban, avagy közönséges újság levelekben a' következő cikkelyt lehet olvasni:

Diogenes Lámpása.

E' napokban *ugymond*, Párisnak útzáin sétálgatvan *Diogenes* a' maga lámpásával, minden mellette el menteknek szemeik közzé tekintett. Embereket keresett, 's mindeniktől, a' ki vele ölfzve találkozott, ezt tudakozta: *Mit mivellettél hogy ember legyen belöled?* Három olly Constitution dolgoztam, a' mellyekre reá úntak. Szamár

vagy. — *Hat te mit műveltél?* Én 100 orationál is többet mondtam az óraló székben. Te fetsegő ember vagy. — Én mindennek akartam tenni. Te hasonló vagy az időt ki kiáltó kakashoz. — Ugy de engedni kell a' nagyobb erőnek. Gyermekek vagy. — Én pedig tudtam halgatni. E' már sok egy olly nemzet közt, a' melly igen sokat tud fetsegni. — Ugy de jól folytattam én a' dolgomat; és a' nélkül hogy arról gondolkoztam volna, 5000 decretumot segitettem készíteni fel állásom és le ülésém által. Te tsupa machina, vagy érzékenység nélkül való alkotmány vagy. — Én két százszornál többször ittam az egyenlőség, szabadság, és a' felebaráti társaság egefiségeért. Te dobzó ember vagy. — Enfokat sirtam Hazám szerentsetlenségén. Hogyha egyebet nem műveltél, kevesebb vagy egy allzony személynéi. — Én sokat moksoltam *Koberspiert* és *Barraft*. BTe pénzem vásárlott rabfzolga vagy — Hát te? Én agyon lövöldeztettem a' Haza ellenségeit. Te fene vad vagy. — Én pedig a' törvénynek engedelmeskettem. Te hóhér vagy. — Én egy szép könyvet irtam az erköltsi tudományról. Te hizelkedő vagy, — Én *Brutus*, rollját jádzottam a' Revolutióban. Te közönséges játékok jádzó vitéz vagy. — Én igen szép oratiokat mondtam a' szabadságról. Te, monda *Diogenes*, hasonló vagy a' szél malomhoz; távozz el, távozz-el az én lámpásomtól.“

Moreau fő vezér *December 23-ikán* ment el a' Rénusi Fr. ármadiához, a' mellyet tudniillik ő előtte *Mássena* Generális kormányozott, de ezt is allig fogja jobb állapotban találni, mint volt az *Olafz Ország* Fr. ármadia. A' Fő Conzulaival biziatta ötet, hogy elegendő pénzt fog néki küldeni, a' mellyből mind az el maradt, mind az ennekutánna való zsóldját ki fizetheti. Hogyha bé neia tellyesitheti igiretét, btzonyoffan tsupportoffan fognak a' katonái el szökni.

A' Wendei Chouansokrol illyetén tudositáso-

kat adtak ki a' Párisi Zsurnálok , ketség kívül azért , hogy a' belső háborút , melly a' külső háborúnál is több dolgot és nyughatatlanságot okoz a' Kormányzéknek és a' népnek , kitsinyíthessék : „A' Chouansoknak egy része, *ugymond*, tettetett békeességben , a' másik pedig világos el-
lenségességben el a' Respublikával. Azt álaty-
tyak , hogy 150000 fegyveres emberek legyen lábön , de annak hitelt adni nem lehet. Az ő ar-
tilleriájok és lovasságok keveset ér , katonáik jól élnék , de kevés zsóldjok vagyon. Egész hadi e-
rejek 5 fő corpusra vagyon fel osztattatva. Az első tsak nem egészlen el foglalta *Normandiát* ,
mellynek vezérje , egy *Frotte* nevű 30 esztendős ifjú és szép ember. Az ő katonái *Páris* szomszedságáig járnak ki portázni. A' 2-ik corpuszt ,
a' melly *Provinciának* , 's *Andegaviumnak* felső részeiben , a' *Turóniai Grófságban* , 's *Alsó* szomszédtságában fekszik , *La Prevalaye* commandirozza. — A' felső *Britanniában* , és *Alsó Andegaviai* tartományban lévő *hurmadik* Corpuszt *Chatillon* vezérli. Az *Alsó Britanniában* és *Morbihanban* levő *negyedik* Corpusnak *Georges* a' fő kormányozója. Az *ötödiknek* maga *Autichamp* , és az ő alatta lévő *Chouansok* , a' *Ligeris* bal partját , és az úgy nevezett *Wendei* osztályt foglalták el. — Tulajdonképen *Chatillon* köztök a' fő vezér.

Bonaparte Lucian , a' Fő Conzulkanak telivér öttse azt projectalta Decemb. 23-ik napján , hogy 18 ik *Fructidorban* (*September 4-ikén*) *Cayennébe* számkivetésre küldetett Fr. polgárok , úgymint , *Barthelemy* , *Carnot* Ex-Directorok , *Pichegrü* , *Willot* , *Camille-Jordan* s. a. t. botsattattallanak vissza a' hazába. E' dologról való meg határozást a' Conzulkok jó tettzésére biztak a' Conservatorok , melly szerezént azt végzette a' Kormányzék , hogy *Carnot* , *Barthelémy* , *Cochon* , *Simcon* , és *Portalis* vissza botsátallanak ; ellenben *Imbert-Colomés* , *Camille-Jordán* és *Pichegrü* Ex-Generalis , mint *valóságos* *Royalisták* örökre rekesztellének ki *üzetetesek földjebe* való viltza mehetesektől.